

Rezumat C-626/19 PPU**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

22 august 2019

Instanța de trimitere:

Rechtbank Amsterdam (Țările de Jos)

Data deciziei de trimitere:

22 august 2019

Reclamant:

Openbaar Ministerie

Pârât:

YC

Obiectul procedurii principale

Cerere de examinare a unui mandat european de arestare (denumit în continuare „MEA”), formulată de procuror.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Această cerere formulată în temeiul articolului 267 TFUE privește 1) condițiile în care un procuror poate fi considerat drept autoritate judiciară emitentă în sensul articolului 6 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584 și 2) cerința de a exista o cale de atac jurisdicțională deschisă împotriva deciziei de a emite un MEA.

Întrebările preliminare

I. Un procuror care participă la administrarea justiției în statul membru emitent, care acționează în mod independent în exercitarea funcțiilor sale inerente emiterii unui mandat european de arestare și care a emis un MEA, poate fi considerat drept autoritate judiciară emitentă în sensul articolului 6

alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584/JAI, dacă, în statul membru emitent, o instanță a evaluat condițiile pentru emiterea unui MEA și, în special, proporționalitatea acesteia, înaintea deciziei efective a procurorului de a emite MEA?

II. În cazul unui răspuns negativ la întrebarea I: este îndeplinită condiția prevăzută la punctul 75 din Hotărârea Curții de Justiție din 27 mai 2019 (ECLI:EU:C:2019:456) ca decizia procurorului de a emite un MEA și, în special, caracterul proporțional al unei astfel de decizii să trebuiască să poată fi supuse unei căi de atac jurisdicționale care îndeplinește pe deplin cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective dacă există pentru persoana căutată, după predarea efectivă a acesteia, o procedură judiciară în care poate fi invocată nulitatea MEA la instanța din statul membru emitent și în care această instanță examinează, printre altele, caracterul proporțional al deciziei de emitere a acestui MEA?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Articolele 1 și 6 din Decizia-cadru 2002/584/JAI din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3).

Dispoziții naționale invocate

Articolul 1 din Legea privind predarea persoanelor (Monitorul Oficial 2004, 195).

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 YC a fost arestat la 5 aprilie 2019 în Țările de Jos, pe baza unui MEA emis la 27 martie 2019 de Procureur de la République du Tribunal de grande instance de Tours (procuror pe lângă Tribunalul de Mare Instanță din Tours, Franța). MEA vizează predarea persoanei solicitate, în vederea urmăririi penale a acesteia în Franța. Acesta este suspectat în Franța că ar fi comis, împreună cu alții, un jaf armat în Tours. La baza respectivului MEA stă un mandat de arestare național emis de judecătorul de instrucție din Tours.
- 2 La 5 aprilie 2019, procurorul a formulat o cerere de examinare a MEA. Examinarea cauzei a fost suspendată de mai multe ori. Între timp, s-au adresat întrebări suplimentare autorității emitente din Franța. În Franța, magistrații din cadrul Ministerului Public sunt desemnați drept autoritățile judiciare care au competența de a emite un MEA, în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584.
- 3 Întrebările au fost adresate autorității emitente din Franța pentru a verifica dacă emiterea unui MEA de către această autoritate era în conformitate cu cerințele pe

care Curtea de Justiție a Uniunii Europene (denumită în continuare „Curtea”) le-a stabilit în Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și Zwickau), C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456.

- 4 În opinia instanței de trimitere, din această hotărâre reiese că un procuror poate fi considerat autoritate judiciară emitentă dacă participă la administrarea justiției în statul membru emitent, acționează în mod independent și există o cale de atac jurisdicțională deschisă împotriva deciziei procurorului de a emite un MEA.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 5 Ca reclamant în această cauză, Ministerul Public susține că criteriul folosit de instanța națională în decizia sa cu privire la emiterea MEA este, din punct de vedere material, în conformitate cu cerințele din Hotărârea OG și PI, astfel încât magistrații din cadrul Ministerului Public din Franța au fost desemnați în mod corect drept autoritate emitentă.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 6 Pe baza informațiilor furnizate de autoritățile franceze, instanța de trimitere stabilește, cu privire la poziția Ministerului Public, că un procuror francez participă la administrarea justiției în Franța și acționează în mod independent; el nu riscă, într-un caz individual, să fie condus sau să primească instrucțiuni, în mod direct sau indirect, de la puterea executivă, cum ar fi un ministru de justiție, în cadrul adoptării unei decizii cu privire la emiterea unui MEA.
- 7 Prin urmare, procurorul francez îndeplinește cel puțin primele două cerințe din cele menționate la punctul 4 de mai sus, pentru a fi considerat „autoritate judiciară emitentă” în sensul articolului 6 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584. Curtea a prezentat aceste cerințe la punctele 73 și 74 din Hotărârea OG și PI.
- 8 Cu toate acestea, instanța de trimitere consideră că informațiile autorităților franceze ridică semne de întrebare cu privire la semnificația condiției, prevăzute la punctul 75 din această hotărâre, ca decizia procurorului de a emite un MEA și, în special, caracterul proporțional al unei astfel de decizii să trebuiască să poată fi supuse unei căi de atac jurisdicționale care îndeplinește pe deplin cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective.
- 9 Potrivit instanței de trimitere, cerința privind existența posibilității de a formula o cale de atac jurisdicțională reiese din cuprinsul punctului 75 din Hotărârea OP și PI. La acest punct, Curtea prevede următoarele: „În plus, atunci când dreptul statului membru emitent atribuie competența de emitere a unui mandat european de arestare unei autorități care, deși participă la administrarea justiției din acest stat membru, nu este ea însăși o instanță, decizia de emitere a unui astfel de mandat de arestare și în special caracterul proporțional al unei astfel de decizii trebuie să poată fi supuse în respectivul stat membru unei căi de atac

jurisdicționale care îndeplinește pe deplin cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective.”

- 10 Cuvintele „unui astfel de mandat de arestare” nu pot face referire decât la „mandatul european de arestare” și nu lasă loc niciunei legături cu un alt mandat decât MEA, în special mandatul de arestare național care stă la baza MEA.
- 11 În plus, la punctul 67 din Hotărârea OG și PI, Curtea distinge între două niveluri de protecție a drepturilor în materie de procedură și a drepturilor fundamentale. Primul nivel privește protecția cu ocazia emiterii mandatului de arestare național, iar al doilea nivel indică protecția cu ocazia emiterii MEA.
- 12 Instanța de trimitere notează că procurorul a susținut în mai multe cauze legate de predarea persoanelor că, având în vedere punctul 68 din Hotărârea OG și PI, criteriul de la punctul 75 nu se aplică. Ar fi suficient să se adopte o decizie care să îndeplinească cerințele unei protecții jurisdicționale efective numai la unul din cele două niveluri de protecție menționate la punctul 68.
- 13 Potrivit instanței de trimitere, din cuprinsul punctului 68 reiese că cele două niveluri de protecție implică, printre altele, adoptarea unei decizii care îndeplinește cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective „cel puțin” la unul dintre cele două niveluri de protecție menționate. Aceasta înseamnă că, atunci când MEA este emis de o autoritate care, deși participă la administrarea justiției, nu este un judecător sau o instanță, mandatul de arestare național trebuie să fie emis de un judecător sau de o instanță.
- 14 La punctul 69 din Hotărârea OG și PI, Curtea stabilește următoarele cu privire la acest aspect: „Rezultă că, atunci când legislația statului membru emitent atribuie competența de emiteră a unui mandat european de arestare unei autorități care, deși participă la administrarea justiției în acest stat membru, nu este un judecător sau o instanță, decizia judiciară națională, cum este un mandat de arestare național, pe care se fundamentează mandatul european de arestare trebuie la rândul său să îndeplinească asemenea cerințe.”
- 15 Prin urmare, din cuprinsul punctului 68 menționat trebuie să se concluzioneze că este necesară o decizie a unui judecător sau a unei instanțe cel puțin la unul din cele două niveluri. În situația descrisă la punctul 69, conform punctului 70, se garantează nivelul de protecție pe plan național, și anume mandatul de arestare național pe care se bazează decizia de emiteră a MEA.
- 16 Din cuprinsul punctelor 71 și 72 din hotărârea menționată reiese că, ulterior, autoritatea care ia decizia de emiteră a MEA este cea căreia îi revine responsabilitatea de a asigura acest al doilea nivel de protecție, „chiar și atunci când acest mandat european de arestare se întemeiază pe o decizie națională pronunțată de un judecător sau de o instanță”.
- 17 În cadrul acestui al doilea nivel de protecție, se impune în primul rând ca autoritatea judiciară emitentă să nu fie expusă, cu ocazia adoptării unei decizii de

emitere a unui MEA, „niciunui risc de a fi supusă în special unei instrucțiuni individuale din partea puterii executive” (punctele 73 și 74). În cazul în care competența de emitere a unui MEA este atribuită unei autorități (complet independente) care participă la administrarea justiției, însă nu este un judecător sau o instanță, se impune, de asemenea („în plus” la punctul 75), ca decizia de emitere a unui MEA și în special caracterul proporțional al unei astfel de decizii să poată fi supuse unei căi de atac jurisdicționale care îndeplinește pe deplin cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective, cu alte cuvinte unei proceduri în fața unui judecător sau a unei instanțe.

- 18 Nimic din formularea punctului 68 menționat, mai ales sintagma „cel puțin”, nu exclude impunerea cerinței indicate la punctul 75 dacă decizia de la nivelul național este luată de un judecător sau de o autoritate judiciară. Punctul 68 impune numai ca un judecător sau o instanță fie să ia decizia națională, fie să emită MEA. În primul caz, punctul 75 adaugă faptul că împotriva deciziei de emitere a unui MEA adoptată de o altă autoritate decât un judecător sau o instanță trebuie să fie posibilă o cale de atac jurisdicțională la un judecător sau o autoritate judiciară.
- 19 Prin urmare, cerințele de la punctele 75 și 68 din Hotărârea OG și PI sunt compatibile una cu cealaltă.
- 20 Acestea rezultă și din Hotărârea din 27 mai 2019, PF (procurorul general al Lituaniei), C-509/18, EU:C:2019:457, pronunțată în aceeași zi cu Hotărârea OG și PI. În această cauză, mandatul de arestare național a fost emis de o autoritate judiciară (punctele 22 și 54 din această hotărâre), procurorul general al Lituaniei a participat, în plus, la administrarea justiției penale din Lituania (punctul 42) și s-a garantat că procurorul general al Lituaniei este independent față de puterea executivă, însă instanța de trimitere a trebuit, cu toate acestea, să verifice „dacă deciziile [procurorului general] de emitere a unui mandat european de arestare pot face obiectul unei căi de atac care îndeplinește pe deplin cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective” (punctul 56).
- 21 Chiar dacă mandatul de arestare național a fost emis de un judecător sau de o autoritate judiciară, trebuie să fie posibilă o cale de atac jurisdicțională la un judecător sau o autoritate judiciară împotriva deciziei de emitere a unui MEA, atunci când această decizie a fost luată de o altă autoritate decât un judecător sau o instanță. Într-o opinie anterioară din 5 iulie 2019, instanța de trimitere a calificat această chestiune drept „éclairé”. Întrucât în cauza de față există o decizie de emitere a unui MEA adoptată de Ministerul Public din Franța, deci nu de un judecător sau de o autoritate judiciară, ambele cerințe menționate la punctele 68 și 75 din Hotărârea OG și PI trebuie respectate în litera celor două hotărâri din 27 mai 2019.
- 22 Cu toate acestea, după cele două hotărâri din 27 mai 2019, instanța de trimitere a constatat în mai multe cauze referitoare la diferite state membre că legislația respectivelor state membre nu prevede o cale de atac jurisdicțională împotriva deciziei de emitere a MEA, astfel cum se menționează la punctul 75 din Hotărârea

OG și PI. În unele din aceste cauze, s-a susținut că criteriul folosit de instanța națională în decizia sa cu privire la emiterea mandatului de arestare național îndeplinește, din punct de vedere material, cerințele acestui punct.

- 23 Acest lucru este valabil și în prezenta cauză. Din informațiile furnizate de autoritățile franceze, se poate concluziona că situația cea mai frecventă în cazul emiterii unui MEA este cea în care instanța franceză emite un mandat de arestare național, după care i se solicită procurorului să emită un MEA, întrucât se știe deja că persoana căutată nu are reședința în Franța. Într-un astfel de caz, instanța franceză a examinat, de asemenea, condițiile de emiteră a unui MEA și proporționalitatea acesteia. Din informațiile autorităților franceze reiese că aceasta a fost situația și în cazul de față.
- 24 Aceasta atrage după sine întrebarea dacă o evaluare judiciară realizată cu ocazia emiterii deciziei judiciare naționale (deci înainte deciziei efective a Ministerului Public de emiteră a MEA), referitoare în special la proporționalitatea eventualei emiteri a unui MEA, este, din punct de vedere material, în conformitate cu principiile exprimate în condiția ca o decizie a Ministerului Public de emiteră a unui MEA să poată fi supusă unei căi de atac jurisdicționale care îndeplinește pe deplin cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective.
- 25 Pentru a se răspunde la această întrebare, instanța de trimitere consideră important ca, din punctul de vedere al protecției jurisdicționale efective împotriva unei decizii disproporționate de emiteră a unui MEA, evaluarea acestei proporționalități să aibă loc *ex nunc*. Deși în cazul de față decizia judiciară națională și decizia de emiteră a MEA au fost luate în aceeași zi, se poate considera în general că a trecut o anumită perioadă între adoptarea deciziei judiciare naționale (și, prin urmare, evaluarea prealabilă a proporționalității emiterii unui MEA) și emiterăa unui MEA. În acest interval, este posibil să fi apărut noi fapte și circumstanțe relevante pentru proporționalitatea emiterii unui MEA. Într-un astfel de caz, o evaluare judiciară prealabilă nu ar putea oferi o protecție jurisdicțională efectivă împotriva unei decizii disproporționate de emiteră a unui MEA. Prin urmare, în cazul unui răspuns afirmativ la întrebare, ar fi logic să se impună, în orice caz, condiția ca decizia efectivă de emiteră a MEA să fie luată cât mai curând posibil după evaluarea proporționalității.
- 26 În cazul unui răspuns negativ la întrebarea de la punctul 24, se mai pune o întrebare. Din informațiile autorităților franceze reiese că poate fi invocată nulitatea MEA la instanța franceză, care printre altele verifică, atunci când examinează o astfel de invocare, dacă emiterăa MEA a fost necesară și proporțională. Această procedură judiciară pare să fie deschisă pentru persoana vizată atunci când aceasta este adusă în fața instanței franceze, după predarea sa efectivă. Prin urmare, se pune întrebarea dacă procedura judiciară deschisă pentru persoana vizată după predarea sa efectivă la instanța franceză, împotriva deciziei de emiteră a unui MEA, și în special a proporționalității acesteia, constituie o cale de atac jurisdicțională, astfel cum este prevăzută la punctul 75 din Hotărârea OG și PI.

- 27 Pentru a se răspunde la această întrebare, instanța de trimitere consideră important, pe de o parte, că punctul 75 nu cuprinde restricția temporală potrivit căreia calea de atac jurisdicțională trebuie să fie posibilă înainte de predarea efectivă. Pe de altă parte, ea consideră relevant faptul că punctul 75 impune posibilitatea unei „protecții jurisdicționale efective”, mai ales împotriva unei decizii disproporționate de emitere a unui MEA și, prin urmare, mai ales împotriva unei eventuale predări disproporționate. Prin urmare, s-ar putea afirma că protecția jurisdicțională împotriva unei decizii disproporționate de emitere a unui MEA este eficientă numai atunci când aceasta este oferită înaintea predării efective.
- 28 Curtea nu a analizat încă întrebarea menționată la punctul 24. Diferite autorități emitente din mai multe state membre consideră că răspunsul la această întrebare trebuie să fie unul afirmativ, în timp ce formularea hotărârii OG și PI indică un răspuns negativ. Prin urmare, este oportun să se adreseze Curții această întrebare.
- 29 În plus, răspunsul la această întrebare este necesar pentru decizia pe care trebuie să o ia instanța de trimitere.
- 30 În cazul în care o verificare prealabilă, în special a proporționalității emiterii unui MEA de către instanța care emis mandatul de arestare național, este, din punct de vedere material, în conformitate cu principiile exprimate în condiția ca decizia procurorului de a emite un MEA și în special caracterul proporțional al unei astfel de decizii să trebuiască să poată fi supuse unei căi de atac jurisdicționale care îndeplinește pe deplin cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective, instanța de trimitere trebuie să examineze MEA și să se pronunțe pe fond cu privire la executarea acestuia.
- 31 În cazul în care o astfel de verificare prealabilă nu respectă, din punct de vedere material, aceste principii, depinde de răspunsul la întrebarea menționată la punctul 26 dacă instanța de trimitere poate examina MEA pe fond și se poate pronunța pe fond cu privire la cererea de predare.
- 32 Instanța de trimitere solicită Curții să dispună judecarea acestei trimiteri preliminare potrivit procedurii preliminare de urgență prevăzute la articolul 267 al patrulea paragraf TFUE și la articolul 107 din Regulamentul de procedură.
- 33 Persoana solicitată se află în detenție în vederea predării până la pronunțarea deciziei cu privire la cererea de predare. Instanța de trimitere nu poate lua această decizie atât timp cât Curtea nu a răspuns la întrebările preliminare. În consecință, răspunsul rapid al Curții afectează în mod direct și decisiv și durata detenției în vederea predării la care este supusă persoana solicitată.